

Aan de hand van praktijkvoorbeelden schrijven drie dierenartsen over ziekten in de melkveehouderij. Dierenarts Toon Meesters uit Roosendaal, Jef Laureys, verbonden aan de Universiteit Gent (en dierenarts te Merelbeke) en Jan Dijkhuizen, werkzaam bij de Graafschap dierenartsen te Vorden, wisselen elkaar af bij een beschrijving van ziektebeeld tot behandeling.

Kijk naar de attentielijst en kijk naar de koe en de uier

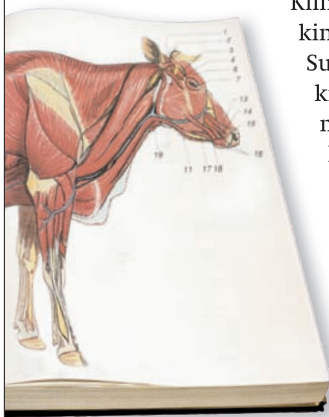
Mastitis op robotbedrijven

Bij het updaten van het bedrijfsbehandelplan en het bedrijfsgezondheidsplan vroeg ik de melkveehouder wat hij, nu hij met een melkrobot was gaan melken, deed aan het opsporen van uierontsteking. De veehouder vertelde me dat hij uitging van de attentielijst die de melkrobot zelf samenstelt uit de verkregen gegevens over het robotbezoek, de melkgift, de melkkleur en de melkgeleidbaarheid. Deze lijst was voor hem aanleiding om bepaalde dieren nader te onderzoeken en eventueel te behandelen.

Ik vertelde hem dat ik onlangs in Veeteelt (april 2013, p. 57) had gelezen dat uit een recent onderzoek bleek dat robotmelkers gemiddeld veel mastitisgevallen missen. En dit niet alleen omdat er niet van iedere mastitis een robotmelding komt, maar ook omdat de veehouder niet op iedere robotmelding reageert met verdere actie. Bij de update van het bedrijfsbehandelplan spraken we af dat iedere melding serieus genomen zou worden. We besloten om na zo'n melding door de melkrobot actie te ondernemen door te kijken naar de koe (temperatuur, pensvulling en gedrag) en door onderzoek van de uier aan de hand van het voorstralen van melk en gebruik van de Californian Mastitis Test (CMT) met het vierkwartierenschaaltje. De CMT-test is pas betrouwbaar als deze gedaan wordt op een tijdstip 6 tot 12 uur na de laatste melking. Vlak na een melking of later dan 12 uur na een vorige melking is de uitslag van een CMT-test net als die van een inline celgetalmeting onbetrouwbaar.

De encyclopedie mastitis ontdekken bij robotmelken

Klinische mastitis is een uierontsteking met zichtbaar afwijkende melk. Subklinische mastitis is uierontsteking met zichtbaar normale melk met enkel een hoog celgetal.

Mastitis ontdekken is niet altijd simpel en bij subklinische mastitis is vaak de vraag welk celgetal nu als te hoog bestempeld moet worden. Bij klassiek melken wordt minimaal twee keer daags de uier en vaak ook de melk beoordeeld door de melker, maar bij de melkrobot heeft de vee-

houder een andere rol. De melkrobot produceert een attentielijst. Onderzoek uit 2010 toont aan dat de gemiddelde robot 36 procent van alle klinische gevallen mist (meest lichte gevallen) en dat de robot twee procent ten onrechte voor mastitis aanziet.

Ook colimastitis wordt door de robot niet altijd meteen ontdekt omdat de zieke dieren minder snel naar de robot gaan en vaak uit vier kwartieren minder melk geven, wat weer verwarring in de geleidbaarheid geeft. De geleidbaarheid verandert door een gewijzigde verhouding in zouten in mastitismelk. De Californian Mastitis Test (CMT) met het vierkwartierenschaaltje toont cellen in de melk aan. Bij 2 milliliter melk en 3 milliliter T-pol per cupje zal bij een celgetal boven 500.000 de vloeistof verslijmen.